



หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

# วิธีการทางประวัติศาสตร์

✦ ✦ และการวิเคราะห์  
เหตุการณ์สำคัญ



ดร.มิตรสันต์ วงธรรม : บ่อแก้ว

21 เมษายน ครบรอบ 244 ปี วันสถาปนากรรณรัตนโกสินทร์



# <https://krunmitson.obec.cc>



## เมนูหลัก

- ▶ หน้าหลัก
- ▶ ประวัติส่วนตัว
- ▶ ประวัติการศึกษา
- ▶ ประวัติการทำงาน
- ▶ ผลงานเด่น
- ▶ ผลงานนักเรียน
- ▶ ตารางการเรียนขดเซยนักเรียน 1/2568
- ▶ เอกสารการติว O-NET สังคมศึกษาม.6
- ▶ เอกสารติว สรุปสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2
- ▶ เอกสารการติว หลักการของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทย
- ▶ เอกสารการติว สรุปวิวัฒนาการกฎหมายไทย

## กำหนดการค่ายนิติ-รัฐสัมพันธ์ ครั้งที่ 6



กำหนดกิจกรรมค่ายนิติศาสตร์-รัฐศาสตร์ ครั้งที่ 6 ปีการศึกษา 2568



## ข่าวประชาสัมพันธ์

▶ การจัดการเรียนการสอนรายวิชากฎหมายอาญา 1

11 มี.ค. 69

## เว็บมาสเตอร์



ดร.มิตรสัน ด้วงธรรม

ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

เว็บไซต์ผู้สอน



<https://krumitson.obec.cc>

คลิก <sup>๓</sup>เข้าสู่เว็บไซต์

เมนู <sup>๗</sup>บทเรียนออนไลน์

คลิก <sup>๐</sup>ส23103 ประวัติศาสตร์ 5 (ม.3)

เว็บไซต์ผู้สอน



<https://krumitson.obec.cc>

## บทเรียนออนไลน์

- ▶ รายวิชาเรียนภาคเรียนที่ 1
- ▶ ส23103 ประวัติศาสตร์5 (ม.3)
- ▶ ประเพณีท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์
- ▶ ประวัติเมืองเพชรบูรณ์
- ▶ ผักพื้นเมืองเพชรบูรณ์
- ▶ อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ (มรดกโลกแห่งที่ 7)
- ▶ อาหารท้องถิ่นเพชรบูรณ์
- ▶ ส23245 วิชาการด้านทุจริต ม.3/10
- ▶ I30201 (Independent Study : IS1)

# แผนการเรียนรู้ที่ ๑

วิธีการทางประวัติศาสตร์และการวิเคราะห์  
เหตุการณ์สำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์



## ตัวชี้วัดระหว่างทาง



ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์  
ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

## สาระการเรียนรู้



๑. วิธีการทางประวัติศาสตร์

๑.๑ ความหมายวิธีการทางประวัติศาสตร์

๑.๒ ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์

๑.๓ ความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์

๒. การวิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์

๒.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับประเทศตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์

# วิธีการทางประวัติศาสตร์

หมายถึง กระบวนการในการแสวงหาข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์  
ของสังคมมนุษย์ในอดีต ด้วยการศึกษาวเคราะห์และวิจัยเอกสาร  
และหลักฐานอื่น ๆ เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์  
บนพื้นฐานของความเป็นเหตุผล มีความเป็นกลาง ปราศจากอคติ  
โดยไม่ใช้ค่านิยมของตนเองไปตัดสินแต่  
พยายามเข้าใจและการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

ขั้นตอนของ  
**วิธีการทางประวัติศาสตร์**

การกำหนดเป้าหมาย  
หรือประเด็นคำถาม  
ที่ต้องการศึกษา

ขั้นที่

๑

การค้นหา  
และรวบรวม  
หลักฐานทางประวัติศาสตร์

ขั้นที่

๓

การสรุป  
ข้อเท็จจริง

ขั้นที่

๕

การนำเสนอ  
ผลการศึกษา  
ทางประวัติศาสตร์



เป็นกระบวนการแสวงหาความรู้  
และความจริงจากปรากฏการณ์ทางสังคม

ช่วยให้เรารู้เท่าทันโลก  
สามารถเลือกรับ ปรับและใช้ความรู้  
หรือข้อเท็จจริงได้อย่างมีเหตุผล

ความสำคัญของ  
**วิธีการทางประวัติศาสตร์**

ช่วยพัฒนาศักยภาพของมนุษย์  
ทางด้านต่าง ๆ

ส่งเสริมให้มีจิตใจใฝ่เรียนรู้

ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์  
อย่างมีวิจารณญาณ

ส่งเสริมการมีมนุษยสัมพันธ์  
และมารยาทในสังคม

**การวิเคราะห์**



**เหตุการณ์สำคัญ**

**ในสมัยรัตนโกสินทร์**

**โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์**

## ตัวอย่างกรณีศึกษา

### เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับชาติตะวันตก



สำหรับพื้นฐานความรู้เดิมของเรื่องดังกล่าว  
ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ นักเรียนได้เรียนรู้  
เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของ  
อาณาจักรอยุธยา กับประเทศตะวันตกแล้ว

ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ นักเรียนจะได้เรียนรู้  
เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ  
กับประเทศตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์

# ขั้นตอนที่ ๑ :



การกำหนดเป้าหมาย  
หรือประเด็นคำถามที่ต้องการศึกษา



๑.๑

ประเทศตะวันตกชาติแรกที่ส่งคณะทูตมาเจริญสัมพันธไมตรี  
กับไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ คือ ชาติใด เมื่อไร รัชสมัยใด  
และเพราะเหตุใด

๑.๒

ทำไมประเทศตะวันตกจึงต้องการมีสัมพันธไมตรี  
กับไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (รัชกาลที่ ๑-๓)

๑.๓

เพราะเหตุใดไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น  
จึงมีสัมพันธไมตรีกับประเทศตะวันตก

๑.๔

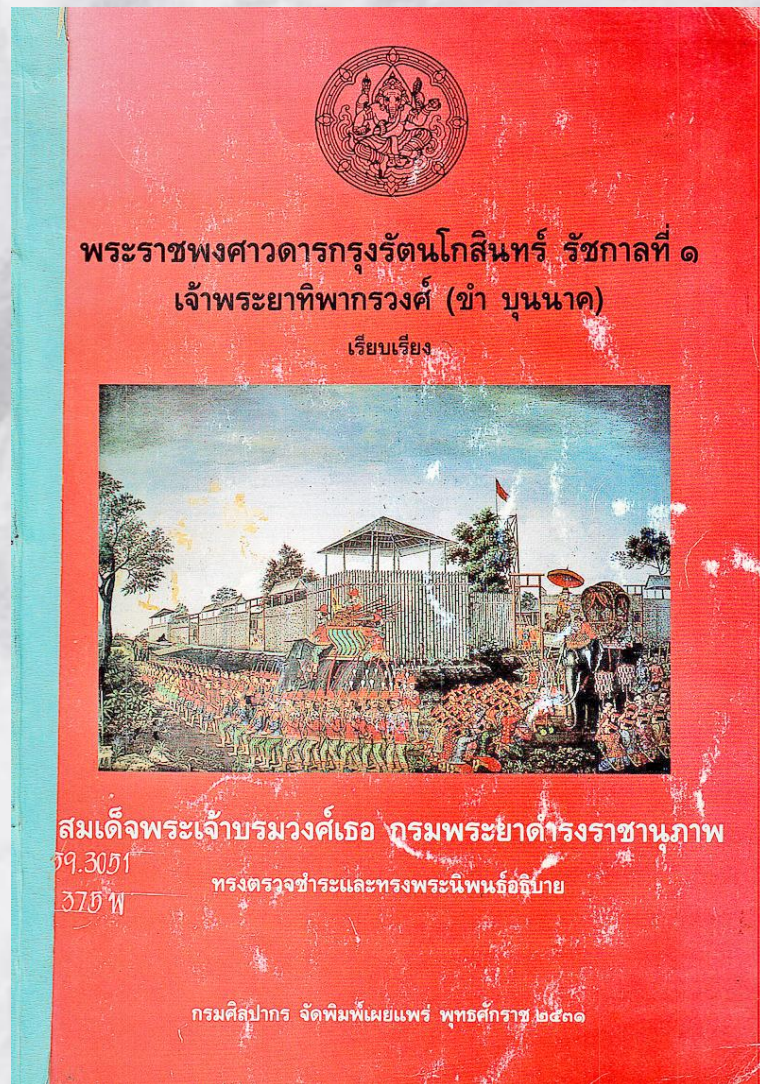
ลักษณะของสัมพันธไมตรีของไทยกับประเทศตะวันตก  
ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เป็นอย่างไร

๑.๕

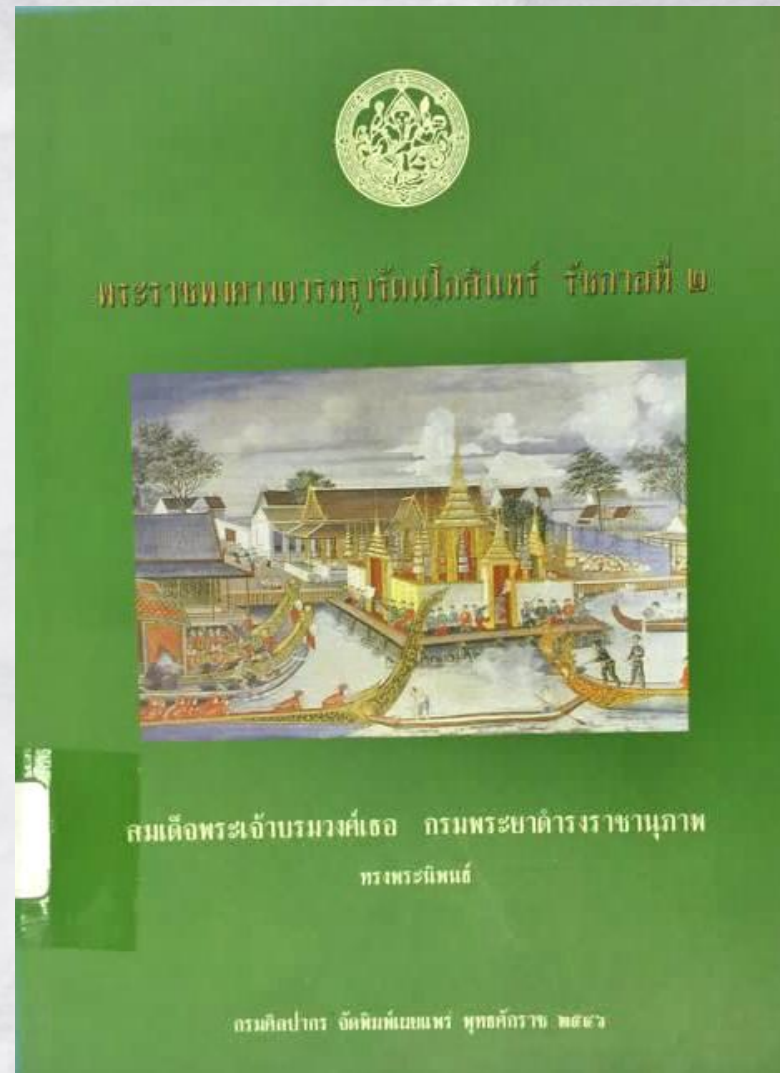
รูปแบบการค้าของไทยกับประเทศตะวันตก  
ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นเป็นอย่างไร

# ขั้นตอนที่ ๒ :

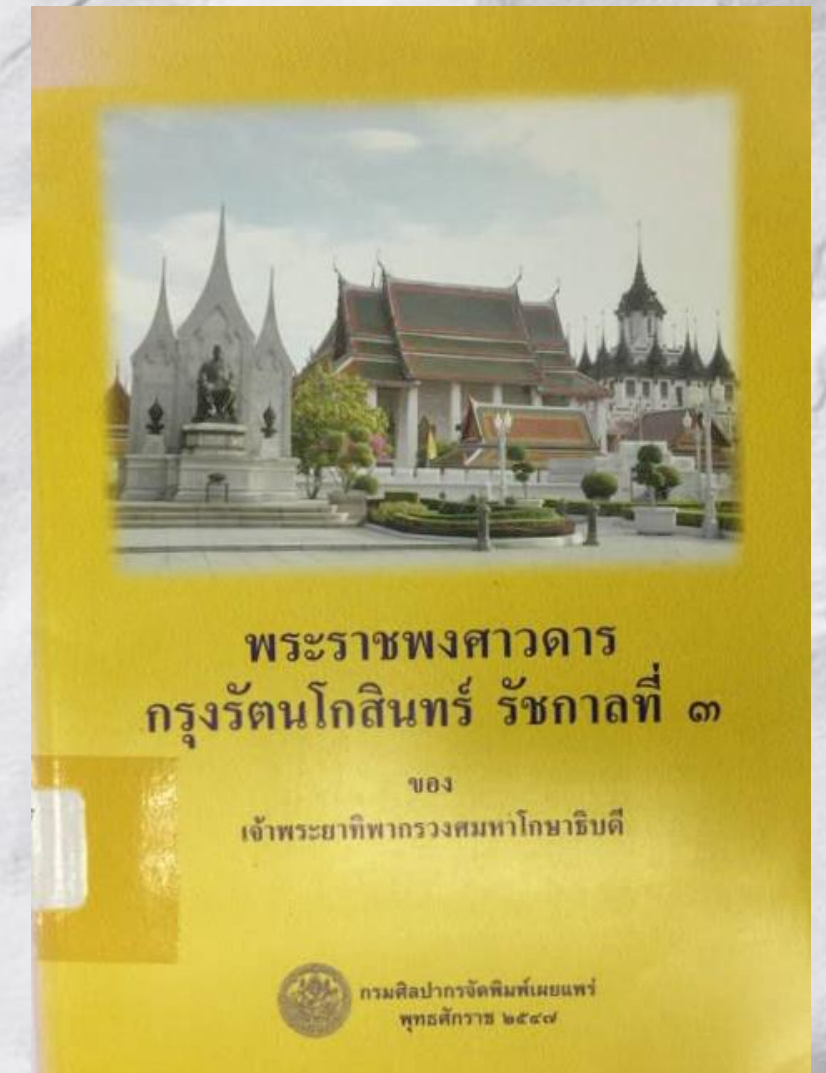
การค้นหาและรวบรวม  
หลักฐานทางประวัติศาสตร์



พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์  
รัชกาลที่ ๑



พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์  
รัชกาลที่ ๒



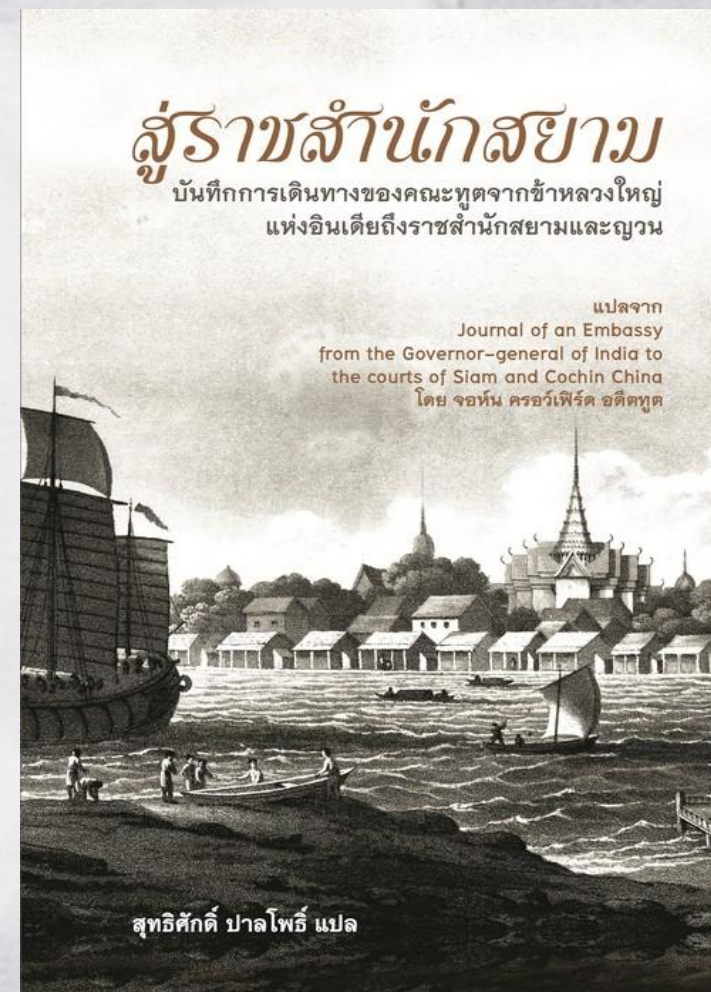
พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์  
รัชกาลที่ ๓

# ขั้นตอนที่ ๒ :

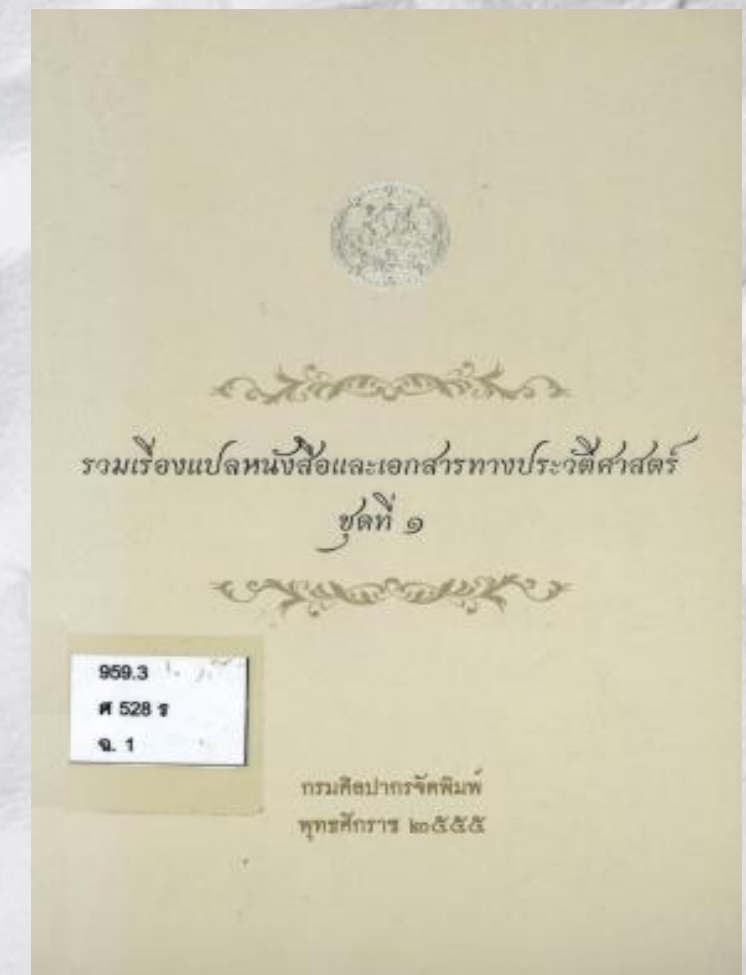
การค้นหาและรวบรวม  
หลักฐานทางประวัติศาสตร์



หนังสือเรื่อง ตามรอยบันทึกชาวต่างชาติ  
จากอ่าวสยาม สู่ลำน้ำเจ้าพระยา



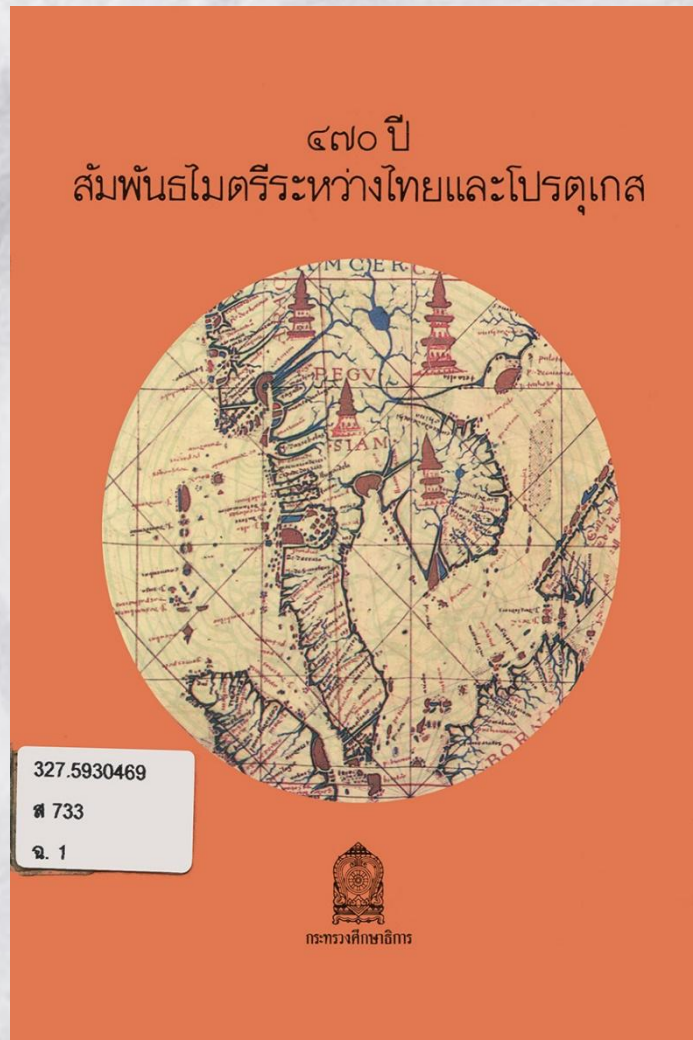
หนังสือเรื่อง สุราชสำนักสยาม บันทึกการเดินทาง  
ของคณะทูตจากข้าหลวงใหญ่  
แห่งอินเดียถึงราชสำนักสยามและญวน



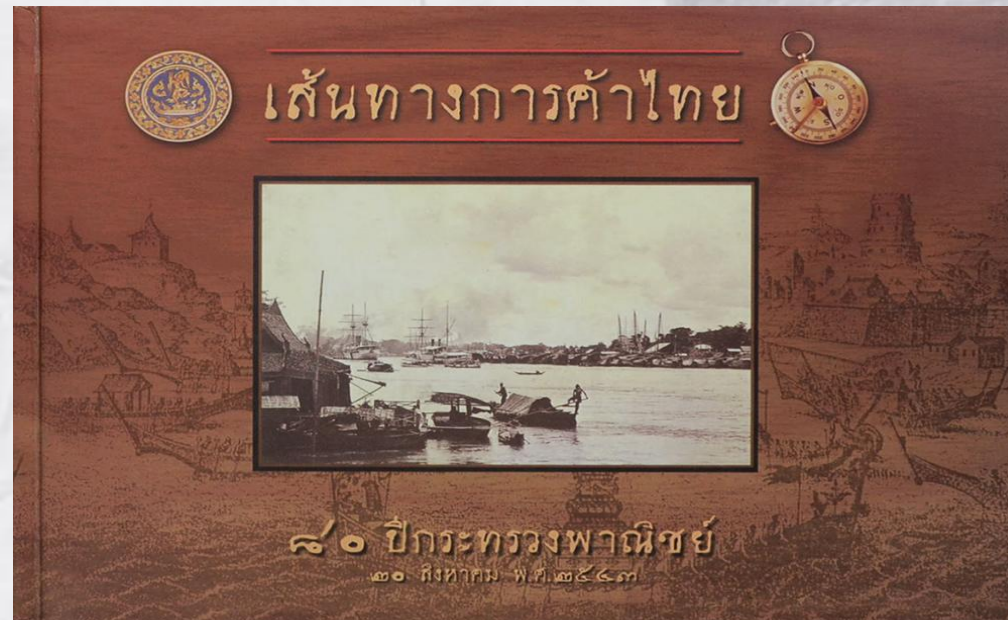
หนังสือเรื่อง รวมเรื่องแปลหนังสือและ  
เอกสารทางประวัติศาสตร์  
ชุดที่ ๑

# ขั้นตอนที่ ๒ :

การค้นหาและรวบรวม  
หลักฐานทางประวัติศาสตร์



หนังสือเรื่อง ๔๗๐ ปี สัมพันธ์ไมตรี  
ระหว่างไทยและ โปรตุเกส



หนังสือเรื่อง เส้นทางการค้าไทย ๘๐  
ปี กระจงพณิชย ๒๐ สิงหาคม  
พ.ศ. ๒๕๔๓



หนังสือเรื่อง  
ไ้ร่มพระบารมี จักรีนถบดิษฐ์  
สยามินทราธิราช

# ขั้นตอนที่ ๓ :

การวิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์  
และการตีความหลักฐาน



“การวิพากษ์  
วิธีทางประวัติศาสตร์”

๑

การวิพากษ์หลักฐานหรือการประเมินภายนอก

พิจารณาหลักฐานว่ามีความน่าเชื่อถือเพียงใด

๒

การวิพากษ์ข้อสนเทศ หรือการประเมินภายใน

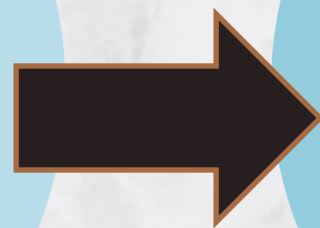
พิจารณาหลักฐานว่ามีความขัดแย้งหรือสอดคล้องกับหลักฐานอื่น ๆ  
หรือไม่ อย่างไร

# ขั้นตอนที่ ๔ :

การสรุปข้อเท็จจริง  
เพื่อตอบคำถาม



เลือกข้อเท็จจริง  
ที่น่าเชื่อถือ  
ตรวจสอบแล้ว



เรียบเรียง  
และเชื่อมโยง  
ประเด็นสำคัญ



ตอบคำถามใน  
ขั้นตอนที่ ๑

# ขั้นตอนที่ ๕ :

การนำเสนอเรื่องที่ศึกษา  
และอธิบายได้อย่างสมเหตุสมผล



เมื่อได้สรุป  
ข้อเท็จจริง  
ถือเป็นความรู้ใหม่



นำเสนอ  
ด้วยรูปแบบที่ตนเอง  
ถนัด

# คำคมประจำหน่วย

“คำพูดนั้นสำคัญ การกระทำสำคัญกว่า”

“วัดมหาธาตุ” พระอารามหลวง จังหวัดเพชรบูรณ์



Khachitaphan Arunratana  
PHOTOGRAPHER